

Tredje næstformand (Kaj Ikast):

Ja tak, så er det fru Margrete Auken som ordfører.

Margrete Auken (SF):

Noget af det mest løfterige, der er sket efter Anden Verdenskrig, er folkeretten, at vi er kommet i den trods alt gode situation, at vi mener, at det, der skal være det drivende i verden, ikke længe skal være rule of war, men rule of law. Og det må være en opgave, vi har for os hele vejen igennem, at sørge for, at det er den, der dominerer.

Da Rusland for ikke så forfærdelig mange år siden fik medlemskab af Europarådet, var der mange, der med god grund var bekymrede, fordi krænkelserne jo allerede på det tidspunkt var voldsomme i Rusland: Kan landet leve op til kravene, og vil et medlemskab betyde, at man kommer til at udvande rådet, fordi man så kommer til at acceptere ret mange krænkelser? Og blandt dem var krigen i Tjetjenien den værste.

Det er altså ikke for at drille, at vi godt vil minde om, at der var fremtrædende borgerlige medlemmer af delegationen, som var meget konsekvente og principfaste her. Vi var stolte af det. Vi syntes, det var godt, at danskerne kunne stå sammen om det, men det er vigtigt at minde om, at der var en høj og ret flot cigarføring på det her punkt.

Det var der også grund til, for rapporterne om de mest oprivende forbrydelser mod en civilbefolkning strømmede jo ind over os, og det gør de stadig væk. Og det er jo stadig væk sådan, at vi hører fra Human Rights Watch, fra Røde Kors osv., fra vores egne, altså Europarådet, om frygtelige ting, vi kan remse det op.

Kl. 13.25

Hertil er så kommet, at russerne nu også begynder at forbyde sig mod et andet af Europarådets og folkerettens principper, nemlig pressefriheden. Der er beretninger om det nu. Jeg vil godt her henvise til en artikel, jeg tror, den var af Vibeke Sperling, i Politiken her for ganske kort tid siden, hvor hun beretter om, hvordan en af de få journalister, der har vovet at fremføre ganske hårdhændet kritik i Rusland af, hvad der sker i Tjetjenien, er ved at blive fordrevet. Hendes avis er ved at blive lukket og er blevet pålagt bøder, som gør, at hvis det kommer igennem, så må den sandsynligvis lukke. Og sådan nogle ting hører jo med i den der dialogtone, som vi mener, at vi kan gennemføre i forbindelse med, at Rusland opfører sig sådan, som de gør.

Vi er oven i købet nødt til at sige, at vi må håbe, at vi hører det hele, for man kan en gang imellem frygte, at vi ikke hører det værste. At det måske er endnu værre, men det kan dårligt blive værre end de meldinger, der når frem til os, og som jeg synes, det også må være i russernes interesse at få undersøgt, så man i hvert fald nogle gange kan sige, at det måske ikke alt sammen er helt deres ansvar, hvad det forlyder i øjeblikket.

Vi kan selvsagt heller ikke se bort fra tjetjenske forbrydelser, og det er der heller ingen, der vil gøre her. Der var et sammenbrud i hele den tjetjenske infrastruktur både mentalt og fysisk efter krigen frem til 1996, og det afstedkom jo, at der virkelig kunne blive plads til den mest forfærdelige lovløshed. Det synes jeg ikke, man skal sige andet om, end at det er fordømmeligt, men også her huske, at der skete det, som sædvanligvis sker, når man står i en fredsslutning og lover, at der kommer penge til støtte til genopbygning: Man ved, det er nødvendigt, og så udebliver pengene, og så går det præcis så skrækkeligt, som man havde forudset, at det ville gå.

Derfor synes vi jo, at man som minimum bør indbringe Rusland for Menneskerettighedsdomstolen i Strasbourg. Og nu har vi så brugt meget tid på at referere, med hvilken styrke kravet blev fremsat af den daværende udenrigsordfører for De Konservative, og jeg skal så ikke træde i det, for jeg tror, at folk har opfattet det nu.

11. september blev på den her baggrund en katastrofe, som også ramte tjetjenerne. De blev på det frygteligste glemte. Ja, Ruslands overgreb på dem blev på det nærmeste legitimeret. Det er ikke sådan, at folk har sagt, at det er o.k., hvad der sker i Tjetjenien – det har jeg ikke hørt nogen gøre, og det vil jeg ikke beskyldte nogen for at gøre – men sådan at russerne er sluppet igennem og ikke er blevet pebet ud, når de har brugt det som argument for deres forfærdende fremfærd i Tjetjenien. Og modløsheden stiger jo ekstra, når det bliver tydeligt, og det synes jeg desværre, det er blevet, at de smukke og stærke udtalelser ikke kan overleve et skift fra folketingsmedlem til regeringsmedlem.

Det er ikke til at bære, at vi skal til at se på os selv som nogle mennesker, hvis ord ikke behøver at blive taget alvorligt, fordi der er frit slag til at løbe fra dem, hvis situationen omkring os ændrer sig – ikke ude i verden, men omkring os.